

๒.๑ ระดับความสำเร็จของการควบคุมภายในและแผนบริหารความต่อเนื่อง (BCP) (๕ เดือนแรก)

๑. การวิเคราะห์การควบคุมภายในของหน่วยงาน

๑.๑ ประเมินความเหมาะสมการควบคุมภายใน ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ

<https://planning.anamai.moph.go.th/th/internal-summary/>

<https://planning.anamai.moph.go.th/th/pa65-2.1>

๑.๒ บทวิเคราะห์ การควบคุมภายในของหน่วยงาน

๑.๒.๑ สรุปผลการประเมินการควบคุมภายใน ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ (ตามข้อ ๑.๑)

กองแผนงานมีการประเมินผลการควบคุมภายใน ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ปรากฏว่า การควบคุมภายในของกองแผนงาน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงพอที่จะให้ทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป็นไปตามภารกิจของกองแผนงาน และงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้อำนวยการกองแผนงานและบุคลากร ให้ความสำคัญกับการควบคุมภายใน มีการประเมินความเสี่ยง เพื่อนำมาวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีการกำหนดกิจกรรมการควบคุม ที่ทำให้ความเสี่ยงนั้น ๆ ลดลงหรือหมดไป และสอดคล้องกับปัจจัยเสี่ยง ที่มีอยู่ โดยการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่ รวมถึงการจัดหา เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพและทันสมัย รวมทั้งการจัดทำ โปรแกรมต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานทำให้เกิดกิจกรรมการ ควบคุมภายในอย่างเพียงพอและเหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐาน และ หลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

กองแผนงานได้จัดทำระบบการควบคุมภายในไว้ เหมาะสมและเพียงพอแล้ว แต่มาตรฐานการควบคุมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เนื่องจากความเสี่ยงที่เกิดจาก ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่น การเปลี่ยน นโยบายการบริหาร วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกระบวนการปฏิบัติงาน

หรือการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับที่มีผลกระทบต่อการทำงานและระบบการควบคุมภายในขององค์กร ซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก็อาจทำให้วิธีการควบคุมภายในหรือการตอบสนองความเสี่ยงที่เคยใช้ได้ผลดีในระยะที่ผ่านมา อาจใช้ไม่ผลต่อไป กองแผนงาน ได้ดำเนินการติดตามการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่มีอยู่และปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในรับที่ยอมรับได้ และส่งผลให้หน่วยงานประสบผลสำเร็จในระดับกรมต่อไป

๑.๒.๒ รายงานข้อสังเกต การตรวจสอบของหน่วยงานตรวจสอบ

- การตรวจสอบภายในประจำหน่วยงาน

จากการรายงานผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในประจำหน่วยงาน (แบบ ตส.ปจ.- ๒๕๖๔-๔) เรื่องที่ตรวจพบ คือ การตรวจสอบการบริหารงาน (Management Auditing) โดยมีข้อตรวจพบ คือ ไตรมาสที่ ๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ หน่วยงานไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมายที่กรมอนามัยกำหนด (ร้อยละ ๑๐๐) เนื่องจากงบลงทุนหน่วยงานต้องดำเนินการกันเงินไว้เหลือมปี จำนวน ๒ โครงการ ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในประจำหน่วยงาน คือ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุแจ้งกำหนดระยะเวลาการส่งมอบกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและประสาน ติดตาม กำกับ การดำเนินงานของผู้รับจ้างให้ส่งมอบพัสดุตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา และถูกต้องตรงตามระเบียบพัสดุ หากมีเหตุขัดข้องในการดำเนินการ ขอให้เจ้าหน้าที่พัสดุรีบประสานแจ้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อให้การส่งมอบพัสดุและการเบิกจ่ายเป็นไปตามวงระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา ข้อสั่งการ/ความเห็นของผู้อำนวยการกองแผนงาน คือ ควรให้มีการจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะที่กำหนดระยะเวลาการส่งมอบให้เร็วขึ้น เพื่อที่จะได้เบิกจ่ายให้เป็นไปตามมติกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อไป

- ผู้ตรวจสอบภายในกรมอนามัย

ตามกรมอนามัย ที่ สธ ๐๙๒๕.๐๓/๔๒๐๒ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบกองแผนงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบให้กองแผนงานดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วให้รายงานผลการแก้ไขพร้อมส่งหลักฐานการแก้ไขเชิงประจักษ์ถึงกลุ่มตรวจสอบภายใน ภายใน ๓๕ วัน นับแต่วันที่อธิบดีสั่งการ และหนังสือ กองแผนงาน ที่ สธ ๐๙๐๕.๐๑/๑๓๒๐ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอส่งหลักฐานการดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ความคุม กำชับ ของกลุ่มตรวจสอบภายใน กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. การตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ

(Compliance Auditing)

การดำเนินงานการจัดซื้อจัดจ้าง ภายใต้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ด้วยวิธี e-bidding และวิธีเฉพาะเจาะจง งบดำเนินงานและงบลงทุน เจ้าหน้าที่พัสดุไม่ได้ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหรือผู้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะพัสดุเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ ตามระเบียบพัสดุฯ ข้อ ๒๑ ซึ่ง เจ้าหน้าที่พัสดุได้ปรับปรุงการปฏิบัติงาน โดยจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติทุกครั้ง

๒. การตรวจสอบด้านสารสนเทศ (Information Technology Auditing)

การดำเนินงานการตรวจสอบสารสนเทศ กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กองแผนงาน โดยกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ ได้แจ้งขอเลื่อนการจัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบการประเมินผลการตรวจสอบให้แก่กลุ่มตรวจสอบภายใน แต่กองแผนงานได้ตอบแบบประเมินการตรวจสอบด้านสารสนเทศ ในระบบ Google Form แล้ว

๓. การตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงาน (Operational Auditing)

๓.๑ การสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบ ๑๒ เดือน พบว่า การจัดทำตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อยไม่พบข้อมูลที่แสดงถึงการได้มาของการดำเนินกระบวนการตามภารกิจงานมาวิเคราะห์ความเสี่ยง และไม่ได้จัดลำดับความเสี่ยงให้ครบถ้วน การรายงานผลการติดตามการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบติดตาม ปค.๕ ส่วนงานย่อย) มีการนำผลการติดตามในรอบ ๖ เดือนแรก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาทำการรายงานซ้ำในรอบ ๑๒ เดือน และไม่ได้มีการกำหนดการประเมินผลการควบคุมภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กองแผนงานได้ปรับปรุงการรายงานผลการติดตามประเมินผลฯ รอบ ๖ เดือน และรอบ ๑๒ เดือน ให้ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว และคณะกรรมการควบคุมภายในของกองแผนงานได้มีการประชุมร่วมกัน เพื่อทำความเข้าใจถึงวิธีการขั้นตอนการจัดทำตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ถูกต้อง และจะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รอบ ๑๒ เดือน ต่อไป

๓.๒ การสอบทานการบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงยังไม่เป็นปัจจุบัน โดยอยู่ระหว่างการดำเนินการทบทวน ปรับปรุง และไม่พบแผนบริหารความเสี่ยงภาพรวมของกรมอนามัย ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ด้านการทุจริต ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง กรมอนามัย ระหว่างดำเนินการทบทวนปรับปรุงคำสั่งแทนนโยบายและยุทธศาสตร์ และกำลังดำเนินการประชุมร่วมกับกองแผนงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงภาพรวมของกรมอนามัย ทั้งนี้ กองแผนงาน ได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

๑.๓ มีเอกสารการวิเคราะห์ทบทวนสภาวะวิกฤติ/เหตุการณ์ฉุกเฉินที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

แผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องสำหรับการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ (BCP) ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า แผนดำเนินธุรกิจ

ต่อเนื่องๆ เพื่อให้ “กองแผนงาน” เตรียมความพร้อมองค์กร และสามารถนำไปใช้ในการตอบสนองและปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤติหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ทั้งที่เกิดจากภัยธรรมชาติ อุบัติเหตุ อุบัติการณ์โรคระบาด หรือการมุ่งร้ายต่อองค์กร โดยไม่ให้สภาวะวิกฤติหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวส่งผลให้หน่วยงานต้องหยุดการดำเนินงาน หรือไม่สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง

การที่หน่วยงานการที่หน่วยงานไม่มีกระบวนการรองรับให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานในด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ การเงิน การให้บริการ สังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เป็นต้น ดังนั้น การจัดทำแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้หน่วยงานสามารถรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด และทำให้กระบวนการที่สำคัญ (Critical Business Process) กลับมาดำเนินงานได้อย่างปกติในระดับการให้บริการที่กำหนดไว้ รวมทั้ง ลดระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานได้ กองแผนงาน กรมอนามัย จึงได้จัดทำแผน BCP ขึ้น

<https://planning.anamai.moph.go.th/th/pa65-2.1>